



SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI
DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

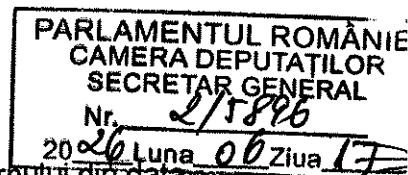
B-dul Primăverii nr. 22, sector 1, București, Tel: 0213143400 int.3000, Email: drparlament@gov.ro

JEP. LE 9

Nr. 7280/2026

17-06-2026

Către: **DOAMNA IOANA BRAN - VOINEA**
SECRETARUL GENERAL AL CAMEREI DEPUTAȚILOR



Ref. la: punctele de vedere ale Guvernului aprobate în ședința Guvernului din data
de 12 iunie 2026

STIMATĂ DOAMNĂ SECRETAR GENERAL,

Vă transmitem, alăturat, în original, **punctele de vedere ale Guvernului** referitoare la:

1. **Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.2/2021 privind depozitarea deșeurilor (Bp.710/2025, Plx.236/2026);**

2. **Propunerea legislativă pentru modificarea art. 525 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă și completarea Legii nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor (Plx. 189/2026);**

3. **Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii (Plx.186/2026);**

4. **Proiectul de lege pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru susținerea activității crescătorilor din sectorul suinelor, program de susținere a fermierilor pentru reproducția suinelor din rasa pură și hibridă pentru compensarea cheltuielilor cu creșterea și întreținerea exemplarelor până la vânzare (Bp.89/2025, Plx. 433/2026);**

5. **Proiectul de lege privind instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru susținerea activității crescătorilor din sectorul suin în perioada 1 martie 2025 – 1 februarie 2026 în contextul crizei provocate de Pesta Porcină Africană (Bp.88/2026, Plx.432/2026);**

6. **Propunerea legislativă privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență nr. 13/2013 privind serviciile poștale (Bp. 51/2026, Plx.355/2026);**

7. **Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii locuinței nr.114/1996 (Bp.648/2025, Plx.181/2026);**

8. **Propunerea legislativă pentru completarea Legii nr.312/2005 privind dobândirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor de către cetățenii străini și apatrizi, precum și de către persoanele juridice străine (Bp. 133/2026, L 255/2026);**

9. **Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal (Plx.327/2026);**

10. **Propunerea legislativă pentru completarea Legii nr.185/2013 privind amplasarea și autorizarea mijloacelor de publicitate (Bp.735/2025, Plx.238/2026);**

11. **Propunerea legislativă pentru modificarea art. 155 din Legea nr. 286/2009 privind Codul Penal (Bp.141/2026);**

12. **Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii (Plx.188/2026);**

13. **Propunerea legislativă pentru completarea Legii nr. 18/1991 privind fondul funciar (Bp.97/2026);**

14. Propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii nr.198 din 2023 a învățământului preuniversitar (**Plx.150/2025**);

15. Propunerea legislativă pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 12/1998 privind transporturile pe căile ferate (**Bp.73/2026, Plx.342/2026**);

16. Propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 227/2015 privind Codul Fiscal (**Bp.4/2026, Plx.322/2026**);

17. Propunerea legislativă pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 43/1997 privind regimul drumurilor și pentru modificarea și completarea Legii nr. 289/2002 privind perdelele forestiere de protecție (**Bp.571/2025, Plx.133/2026**);

18. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.21/1992 privind protecția consumatorului (**Bp.251/2025, Plx.389/2025**);

19. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea art.30 din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare (**Bp. 22/2026, Plx. 324/2026**);

20. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea art.10 din Legii nr. 78/2014 privind reglementarea activității de voluntariat în România (**Bp. 112/2026, Plx. 392/2026**);

21. Propunerea legislativă privind prevenirea epuizării profesionale (**Bp.749/2025, Plx.263/2026**);

22. Propunerea legislativă pentru completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 487/2002 a sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice (**Bp.46/2026, Plx.386/2026**);

23. Propunerea legislativă privind măsurile de aplicare a Regulamentului (UE) 2024/1.252 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 de instituire a unui cadru pentru asigurarea aprovizionării sigure și durabile cu materii prime critice și de modificare a Regulamentelor (UE) nr.168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1.724 și (UE) 2019/1.020, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative pentru activitatea de extracție a materiilor prime critice (**Bp.69/2026, Plx.379/2026**).

Cu deosebită considerație,

NINI SĂPUNARU

~~SECRETAR DE STAT~~



PRIM MINISTRU

Domnul președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind măsurile de aplicare a Regulamentului (UE) 2024/1.252 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 de instituire a unui cadru pentru asigurarea aprovizionării sigure și durabile cu materii prime critice și de modificare a Regulamentelor (UE) nr.168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1.724 și (UE) 2019/1.020, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative pentru activitatea de extracție a materiilor prime critice*, inițiată de doamna deputat PSD Natalia-Elena Intotero împreună cu un grup de parlamentari PSD, PNL, AUR, UDMR, USR, S.O.S Ro, Minorități Naționale, neafiliați (**Bp.69/2026, Plx. 379/2026**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare crearea cadrului necesar implementării în România a proiectelor miniere strategice recunoscute de către Comisia Europeană în conformitate cu *Regulamentul (UE) 2024/1252 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 de instituire a unui cadru pentru asigurarea aprovizionării sigure și durabile cu materii prime critice și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1724 și (UE) 2019/1020*, propunându-se, în principal:

- instituirea unui mecanism administrativ integrat de autorizare, prin operaționalizarea ghișeului unic, în vederea simplificării și accelerării procedurilor de emitere a avizelor, acordurilor și autorizațiilor;
- instituirea unor norme procedurale speciale în materia contenciosului administrativ, inclusiv termene reduse și reguli privind soluționarea cu celeritate a litigiilor;
- simplificarea procedurilor de dobândire a folosinței și accesului la terenurile pe care se efectuează activități miniere;
- reglementarea unor dispoziții speciale privind procedurile de autorizare în materie de mediu și construcții;
- intervenții asupra procedurilor speciale de expropriere;
- instituirea unor mecanisme privind plata despăgubirilor și a unor reguli derogatorii în materia exercitării dreptului de proprietate.

II. Observații

A. Considerații generale

1. Cu caracter general și fără a contesta necesitatea perfecționării cadrului legal, față de amploarea regulilor speciale propuse și importanța domeniului reglementat – materii prime critice și proiecte strategice - se observă că, în *Expunerea de motive*, se realizează o prezentare cel mult succintă a elementelor de noutate și de perfecționare a cadrului legal și aceasta nu include elementele prevăzute de art. 31 din *Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, de exemplu, nefiind identificate „principiile de bază și finalitatea reglementărilor propuse, cu evidențierea elementelor noi; concluziile studiilor, lucrărilor de cercetare, evaluărilor statistice” și, de asemenea, fără a fi avută în vedere, conform art. 6 alin. (3) și art. 7 din *Legea nr.24/2000*, și o evaluare a impactului măsurilor propuse, pe baza unui studiu de impact, atât asupra domeniului, cât și asupra activității instituțiilor vizate.

Semnalăm că, în privința necesității estimării impactului unor noi soluții legislative, Curtea Constituțională s-a mai pronunțat, de exemplu, în considerentele 80-81 din *Decizia nr. 139/2019*¹, ocazie cu care a constatat

¹ referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 13/2011 privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligații bănești, precum și pentru reglementarea unor măsuri financiar-fiscale în domeniul bancar

că absența studiului de impact este de natură să genereze neconstituționalitatea reglementării în raport cu art. 1 alin. (3) din *Constituție*.

Într-o relativ nouă orientare jurisprudențială, Curtea Constituțională a respins ca inadmisibile sesizările care priveau lipsa de motivare, arătând că, de principiu, nu are competență de a controla modul de redactare a *Expunerilor de motive* ale diverselor legi adoptate, întrucât *Expunerea de motive* și, cu atât mai puțin, modul său de redactare nu au consacrat constituțională.

Astfel, exigențele de calitate a legii și cele privind modul de redactare a *Expunerii de motive* sunt două chestiuni diferite între care nu se poate stabili o relație cauzală. În schimb, între acestea există o relație funcțională, în sensul că *Expunerea de motive* poate ajuta la o mai bună înțelegere a dispozițiilor normative, mai ales a celor tehnice, care, prin natura lor, au un limbaj mai greu accesibil. Curtea a subliniat că nu este de competența sa să analizeze consistența acestei relații funcționale prin prisma modului de redactare a *Expunerii de motive* și a reținut, totodată, că un viciu de neconstituționalitate extrinsec al legii nu poate rezulta din chiar modul în care inițiatorul ei și-a motivat proiectul/propunerea legislativă, în condițiile în care rezultatul activității de legiferare este legea adoptată de Parlament (*DCC nr. 238/2020, DCC nr. 564/2020, DCC nr. 642/2020, DCC nr. 644/2020, DCC nr. 724/2020, DCC nr. 850/2020*).

Or, în cazul de față, chiar *Expunerea de motive* reține că „la nivel național a fost adoptată OUG nr.61/2025”, context în care „prezentul act normativ are în vedere detalierea atribuțiilor ghișeului unic din perspectiva obligațiilor ce revin acestuia în temeiul Regulamentului”.

Astfel, deși există cadru legal prevăzut de *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 61/2025* în domeniul materiilor prime critice și deși această ordonanță nu beneficiază de o lege de aprobare, urmează să fie promovate intervențiile legislative din prezentul proiect despre care se constată, de la bun început, că depășesc cantitativ reglementările din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.61/2025*.

Prin urmare, pentru aplicarea *Regulamentului*, ar urma să coexiste în peisajul legislativ atât *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 61/2025*²,

²privind unele măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2024/1.252 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 de instituire a unui cadru pentru asigurarea aprovizionării sigure și durabile cu materii prime critice și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1.724 și (UE) 2019/1.020 și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 140/2022 privind licența industrială uniă

cât și prezenta lege, ceea ce, în privința măsurilor de aplicare a *Regulamentului*, generează, dacă nu un paralelism legislativ interzis de art. 16 din *Legea nr. 24/2000*, cel puțin o reglementare multiformă a domeniului materiilor prime critice, cu neluarea în considerare a *principiului unicității* reglementării în materie, prevăzut de art. 14 din *Legea nr. 24/2000*.

Cu titlu de exemplu, observăm că în *Expunerea de motive* se invocă „multiplicitatea regimurilor juridice aplicabile terenurilor și fragmentarea³ drepturilor de proprietate”, deși, urmare promovării prezentelor măsuri legislative se va realiza și o multiplicare a reglementărilor în domeniul materiilor prime critice.

Precizăm că susținem obiectivul strategic al dezvoltării proiectelor privind materiile prime critice și implementarea *Regulamentului (UE) 2024/1252*, ca parte esențială a consolidării competitivității industriale și a integrării României în lanțurile valorice europene. Totodată, pentru a asigura dezvoltarea efectivă a proiectelor strategice în România, este necesară construirea unui cadru legislativ coerent, predictibil și robust juridic, care să ofere stabilitate investitorilor, să reducă riscurile de litigii și să asigure respectarea standardelor europene și dezvoltarea sustenabilă a sectorului.

Analiza propunerii legislative relevă, însă, că aceasta depășește cadrul necesar implementării regulamentului european și introduce un regim normativ paralel, cu vulnerabilități juridice și instituționale semnificative.

În forma actuală, proiectul nu se limitează la coordonare și facilitare, ci introduce mecanisme derogatorii în domenii sensibile precum exproprierea, contenciosul administrativ și procedurile de mediu, fără corelare cu legislația existentă, inclusiv cu *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 61/2025 privind unele măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2024/1.252 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 de instituire a unui cadru pentru asigurarea aprovizionării sigure și durabile cu materii prime critice și de modificare a Regulamentelor (UE) nr.168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1.724 și (UE) 2019/1.020 și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 140/2022 privind licența industrială unică* (Plx. 546/2025).

Propunerea legislativă introduce mecanisme paralele în ceea ce

³ În plus, referirea la „fragmentarea drepturilor de proprietate” este inexactă, deoarece, în realitate nu drepturile de proprietate au ajuns să fie „fragmentate”, ci proprietățile.

privește funcționarea ghișeului unic prevăzut la art. 3 și procedurile de autorizare reglementate la art. 4-6, ceea ce poate genera suprapuneri, neclarități și dificultăți în aplicare. În ceea ce privește procedurile de autorizare, deși art. 5 stabilește termene pentru finalizarea acestora, iar art. 7 introduce măsuri de accelerare în domeniul evaluării impactului asupra mediului, aceste prevederi nu sunt însoțite de garanții suficiente privind respectarea standardelor europene și a capacității administrative.

Reducerea termenelor și comprimarea etapelor procedurale pot conduce la vulnerabilități juridice și la riscul declanșării unor proceduri de infringement, precum și la anularea ulterioară a autorizațiilor în instanță.

Un element critic îl reprezintă regimul exproprierii. La art.15 din actuala propunere legislativă, care trimite la modificarea și completarea *Legii minelor nr.85/2003*, prin introducerea art. 61 alin. (4), Ministerul Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului (MEDAT) este implicat în inițierea exproprierii, ceea ce depășește rolul instituțional și presupune responsabilități pentru care nu există capacitate administrativă adecvată. În același timp, prin art. 61 alin. (2), se introduce finanțarea despăgubirilor de către operatori privați, ceea ce ridică probleme de utilitate publică, riscuri de neconstituționalitate și vulnerabilități privind ajutorul de stat.

Legea Minelor nr.85/2003 reglementează desfășurarea activităților miniere în România, stimulând valorificarea resurselor minerale, proprietate publică a statului, asigurând maxima transparență a activităților miniere și concurența loială, fără discriminare între formele de proprietate, originea capitalului și naționalitatea operatorilor, neavând drept obiect reglementarea dobândirii folosinței și accesului la terenurile pe care se efectuează activități miniere.

Conform prevederilor Articolului 6. *„Dreptul de folosință a terenurilor necesare efectuării activităților miniere din perimetrul de explorare/exploatare se dobândește, în condițiile legii, prin:*

a) vânzarea-cumpărarea terenurilor și, după caz, a construcțiilor situate pe acestea, la prețul convenit între părți;

b) schimbul de terenuri, însoțit de strămutarea proprietarului afectat și de reconstrucția clădirilor pe terenul nou-acordat, pe cheltuiala titularului care beneficiază de terenul eliberat, conform convenției încheiate între părți;

c) închirierea terenului pe durată determinată, pe bază de contracte încheiate între părți;

d) exproprieria pentru cauză de utilitate publică, în condițiile legii;

- e) *concesionarea terenurilor;*
- f) *asocierea dintre proprietarul terenului și titularul de licență;*
- g) *alte proceduri prevăzute de lege."*

Strategia națională pentru resurse minerale neenergetice 2025-2035, documentul de politică publică menit să sprijine dezvoltarea durabilă a sectorului minier, menționează necesitatea simplificării legislative în domeniul resurselor minerale neenergetice și debirocratizării, inclusiv cu privire la procedurile de dobândire a folosinței și accesului la terenurile pe care se efectuează activități miniere.

Asigurarea accesului la perimetrele aferente proiectelor miniere strategice se poate realiza prin mecanisme juridice deja disponibile în cadrul legislativ actual, respectiv prin concesionare sau prin expropriere.

Reglementarea unor mecanisme clare și rapide pentru dobândirea drepturilor de folosință și acces în perimetrele de explorare și exploatare a proiectelor miniere strategice, avută în vedere în proiectul legislativ, trebuie să privească modificarea și completarea doar a cadrului legal incident, respectiv *Legea nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică*, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local.

Un element major de risc îl constituie art. 8 alin. (2), care permite utilizarea sau înlocuirea unor acte administrative afectate de vicii de legalitate, afectând *principiul securității juridice* și generând risc ridicat de litigii.

De asemenea, dispozițiile art. 9, 10, 11 și 12 introduc mecanisme speciale în contenciosul administrativ, inclusiv termene reduse și remedieri în cursul procesului, ceea ce poate afecta accesul efectiv la justiție și poate genera riscuri de neconstituționalitate.

Totodată, introducerea unor drepturi extinse în favoarea titularilor proiectelor miniere, inclusiv în materia accesului la terenuri, ridică probleme de proporționalitate și echilibru între interesul public și drepturile individuale.

Referitor la rolul ghișeului unic, propus spre reglementare la art. 3 și art.4, era necesară clarificarea faptului că acesta trebuie să aibă un rol de coordonare și facilitare a procedurilor, fără a substitui competențele autorităților publice competente. În forma actuală, există riscul concentrării unor atribuții excesive, fără fundament operațional suficient, ceea ce poate conduce la blocaje administrative.

Conform *Regulamentului (UE) 2024/1.252 CRMA*:

„(25) *Procedurile naționale de autorizare asigură faptul că*

proiectele privind materiile prime critice sunt sigure, fiabile și respectă cerințele de mediu, sociale și de siguranță. Dreptul Uniunii în domeniul mediului stabilește condiții comune pentru procesul și conținutul procedurilor naționale de autorizare, asigurând astfel un nivel ridicat de protecție a mediului și permițând exploatarea durabilă a potențialului Uniunii de-a lungul lanțului valoric al materiilor prime. Prin urmare, recunoașterea ca proiect strategic nu ar trebui să aducă atingere niciunei condiții de autorizare aplicabile proiectelor relevante...

(32) Pentru a oferi promotorilor de proiecte și altor investitori securitatea și claritatea necesare pentru a intensifica dezvoltarea proiectelor strategice, statele membre ar trebui să se asigure că procedura de autorizare pentru astfel de proiecte nu depășește termenele stabilite. În cazul proiectelor strategice care implică numai prelucrarea sau reciclarea, durata procedurii de autorizare nu ar trebui să depășească 15 luni. În cazul proiectelor strategice care implică extracția, durata procedurii de autorizare nu ar trebui să depășească 27 de luni, având în vedere complexitatea și amploarea impactului potențial implicat. Cu toate acestea, elaborarea raportului de evaluare a impactului asupra mediului în temeiul Directivei 2011/92/UE este responsabilitatea promotorului proiectului și nu ar trebui să facă parte din termenele pe care statele membre trebuie să le respecte...”

Conform celor comunicate de către Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon (ANRMPSG), la momentul actual instituția se află „în faza de implementare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 61/2025, fază ce presupune parcurgerea mai multor etape, cum ar fi: stabilirea atribuțiilor ghișeului unic în acord cu prevederile Regulamentului (UE) 2024/1252, coroborat cu cele ale Legii minelor nr. 85/2003, cu modificările și completările ulterioare, preluarea atribuțiilor ghișeului unic în ROF, realizarea arhitecturii site-lui în raport cu atribuțiile ghișeului unic, înrolarea în cadrul ghișeului unic a autorităților și instituțiilor publice implicate în procesul de avizare și autorizare a licențelor de exploatare sub care se derulează proiectele strategice de extracție, încheierea de protocoale de colaborare cu autoritățile și instituțiile publice responsabile cu procesul de avizare/ autorizare a proiectelor miniere de extracție, etc.

Până la operaționalizarea ghișeului unic, dar și după aceea, abordarea clasică (ghișeul fizic) în vederea obținerii avizelor și autorizațiilor necesare începerii activității de exploatare, rămâne valabilă.

ANRMPSG, prin intermediul ghișeului unic, va facilita și simplifica accesul titularilor de licențe, promotori de proiecte strategice, către autoritățile publice implicate în procesul de eliberare a avizelor și a autorizațiilor necesare autorizării începerii activității de exploatare a materiilor prime critice.

Operaționalizarea ghișeului unic nu presupune anularea sau modificarea procedurilor naționale de avizare/autorizare pe care titularii licențelor de exploatare, în calitate de promotori de proiecte strategice, trebuie să le respecte și să le parcurgă în obținerea actelor de reglementare sau a actelor administrative emise de autoritățile publice de specialitate.

Indiferent de modul de abordare, ghișeu fizic sau ghișeu unic, titularului îi revine sarcina de a solicita și obține avizele și autorizațiile necesare începerii activității de exploatare/extracție”.

2. Totodată, după cum am precizat anterior, pentru aplicarea Regulamentului (UE) nr.2024/1.252, au fost deja adoptate măsuri de punere în aplicare prin *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.61/2025*.

Prevederile referitoare la durata procedurilor de autorizare, inclusiv cele privind evaluarea impactului asupra mediului, aplicabile proiectelor vizate de *Regulamentul privind materiile prime critice* nu necesită transpunere la nivel național, întrucât acestea sunt direct aplicabile ca urmare a intrării în vigoare a regulamentului.

Precizăm că, în ceea ce privește procedurile de evaluare a impactului asupra mediului, la nivelul Uniunii Europene a fost inițiată o *Propunere de regulament privind simplificarea procedurilor de reglementare de mediu*, aflată în prezent în curs de negociere.

Până la finalizarea negocierilor și adoptarea acestui act normativ, nu considerăm oportună stabilirea unor termene sau norme detaliate suplimentare pentru procedurile de reglementare de mediu, altele decât cele deja prevăzute de legislația Uniunii Europene, întrucât acestea ar putea necesita modificări ulterioare ca urmare a intrării în vigoare a noului regulament.

În acest context, propunerea de modificare a *Ordonanței de urgență a Guvernului nr.195/2005 privind protecția mediului, cu modificările și completările ulterioare*, prin introducerea unui nou articol care să stabilească că emiterea acordului de mediu pentru proiectele vizate de Regulamentul privind materiile prime critice revine Ministerului Mediului,

Apelor și Pădurilor, nu poate fi susținută, având în vedere următoarele considerente:

Nu este clar dacă propunerea vizează exclusiv emiterea acordului de mediu sau și transferul responsabilității privind derularea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului. Emiterea acordului de mediu nu poate fi separată de parcurgerea acestei proceduri, în conformitate cu prevederile *Legii nr.292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului, cu modificările și completările ulterioare*.

Conform prevederilor art.6 alin.(4) și (5) din Anexa nr.5 la *Legea nr.292/2018*: „Art.6 – (...) (4) *Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului este responsabilă pentru parcurgerea etapelor procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și pentru emiterea acordului de mediu pentru proiectele prevăzute la art.19 și 46 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2005, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.265/2006, cu modificările și completările ulterioare.*

(5) *Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului îndrumă și coordonează procedura de evaluare a impactului asupra mediului pentru proiectele care au potențial impact semnificativ transfrontalier, prin aplicarea prevederilor Legii nr.22/2001 pentru ratificarea Convenției privind evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontieră, adoptată la Espoo la 25 februarie 1991, cu completările ulterioare.*”

În acest context, cadrul legislativ existent reglementează deja competențele autorității publice centrale pentru protecția mediului, nefiind justificată instituirea unei reglementări suplimentare în sensul propus.

Deși Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor are atribuții legale de emitere a actelor de reglementare, competența sa în ceea ce privește reglementarea proiectelor se limitează la situațiile cu impact major asupra mediului, social sau economic, precum și la situațiile excepționale, așa cum sunt definite la art.5 din *Legea nr.292/2018*.

Extinderea domeniului de competență al Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor în ceea ce privește reglementarea proiectelor nu este justificată, având în vedere că există deja o altă instituție publică centrală cu atribuții în acest domeniu, și anume Agenția Națională pentru Mediu și Aarii Protejate.

Potrivit prevederilor art.1 alin.(2) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.103/2024 privind reorganizarea unor instituții publice din domeniul mediului, apelor și pădurilor, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările*

ulterioare: „Art.1 - (...) (2) Agenția Națională pentru Mediu și Arie Protejate este instituție publică cu personalitate juridică, organ de specialitate al administrației publice centrale, finanțată de la bugetul de stat, pentru implementarea politicilor și legislației în domeniul protecției mediului și ariilor naturale protejate, aflată în subordinea autorității publice centrale pentru protecția mediului. (...)”.

Conform legislației de mediu în vigoare, un proiect care include ulterior desfășurarea activității de exploatare a resurselor miniere sau a materiilor prime critice este supus următoarelor proceduri:

a. Faza de plan - proiectul se supune procedurii de evaluare de mediu pentru planuri și programe, conform prevederilor *Hotărârii Guvernului nr.1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, cu modificările și completările ulterioare*, în vederea obținerii avizului de mediu, care reprezintă transpunerea *Directivei 92/43/CEE*.

b. Faza de proiect - proiectul este supus procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, conform *Legii nr.292/2018*, în vederea obținerii acordului de mediu, care reprezintă transpunerea *Directivei 2011/92/UE*.

Acordul de mediu include măsurile stabilite de titular în documentațiile de mediu (Raportul de Impact asupra Mediului, Studiul de Evaluare Adecvată, Studiul de Evaluare a Impactului asupra Comunităților și Apei - după caz), precum și condițiile impuse de autoritatea de mediu, de Administrația Națională „Apele Române” prin Avizul de Gospodărire a Apelor și de administratorii ariilor naturale protejate, după caz.

Măsurile se aplică pe întreaga durată a proiectului: etapa de construcție, etapa de funcționare și etapa de închidere/dezafectare, incluzând readucerea terenului la starea inițială și programe de monitorizare.

c. Faza de funcționare - proiectul se supune procedurii de autorizare, conform *Ordinului ministrului mediului și dezvoltării durabile nr.1798/2007 pentru aprobarea procedurii de emitere a autorizației de mediu, cu modificările și completările ulterioare*, în vederea obținerii autorizației de mediu.

Realizând o comparație între prevederile art.12 – „Evaluări și autorizații de mediu” din *Regulamentul (UE) nr.2024/1.252*, care stipulează că, pentru proiectele strategice, în cazul cărora obligația de a efectua evaluări ale efectelor asupra mediului rezultă simultan din mai multe directive europene, statele membre trebuie să asigure aplicarea unei

proceduri coordonate sau comune care să îndeplinească toate cerințele acestor acte legislative, și dispozițiile prevăzute în Capitolul II - „*Dispoziții privind evaluarea impactului asupra mediului*” din propunerea legislativă, apreciem că prevederile acestui capitol reprezintă, în esență, o reducere a termenelor stabilite prin *Legea nr.292/2018* pentru emiterea acordului de mediu.

Totodată, subliniem faptul că acordul de mediu este, în prezent, un act de reglementare emis exclusiv în etapa de proiect, astfel încât dispozițiile menționate nu constituie o descriere a unei proceduri coordonate sau comune, în sensul prevăzut la art.12 din *Regulamentul (UE) nr.2024/1.252*. O astfel de procedură ar trebui să integreze și să îndeplinească toate cerințele prevăzute atât de directivele europene, cât și de procedurile naționale existente.

În prezent, autoritatea competentă pentru protecția mediului derulează proceduri distincte în funcție de etapa de reglementare, respectiv: la nivel de plan - pentru emiterea avizului de mediu, la nivel de proiect - pentru emiterea acordului de mediu și la nivel de activitate - pentru emiterea autorizației de mediu. Aceste proceduri sunt obligatorii și trebuie parcurse de către operatorii economici sau persoanele juridice în vederea obținerii actelor de reglementare necesare.

De asemenea, precizăm faptul că termenele referitoare la cadrul de consultare a publicului și mecanismele de transparență aplicate în procesul decizional la nivel național, în cadrul procedurilor pentru obținerea actelor de reglementare de mediu, sunt stabilite în urma transpunerii directivelor europene menționate anterior. Orice propunere de reducere a acestor termene trebuie să respecte atât prevederile legislației europene, cât și dispozițiile *Convenției de la Aarhus privind accesul la informații, participarea publicului la luarea deciziilor și accesul la justiție în probleme de mediu*, ratificată în România prin *Legea nr.86/2000*, care garantează drepturile publicului de a fi informat, de a participa la procesul decizional și de a avea acces la justiție în chestiuni ce privesc protecția mediului.

B. Considerații punctuale

1. Domeniul de aplicare conturat de prezenta inițiativă legislativă, „*proiecte miniere strategice*”, nu se corelează cu domeniul de aplicare al *regulamentului*, care se referă la „*proiect privind materiile prime critice*”

(art. 2 pct. 14⁴ din *Regulament*), respectiv la „materii prime strategice”, „materii prime critice” și „proiecte strategice”.

Deși apare ca o problemă eminentă de terminologie, în realitate, deoarece *regulamentul* este direct aplicabil în ordinea juridică internă, orice necorelare a noțiunilor utilizate nu poate conduce decât la dificultăți insurmontabile în aplicarea *regulamentului* și în imposibilitatea armonizării demersurilor naționale cu cele ale UE în domeniul materiilor prime critice.

Tehnic, juridic, o dată ce *regulamentul* a consacrat o serie de noțiuni în acest domeniu, cea mai bună cale spre o legiferare eficientă este utilizarea noțiunilor consacrate.

Astfel, precizăm că referirea la „proiecte miniere strategice” din cadrul inițiativei legislative nu se corelează cu noțiunile utilizate de *Regulament*.

În baza art. 6 și 7 din *regulament*, un proiect privind materiile prime critice este recunoscut de Comisie ca fiind „strategic” în anumite condiții și cu aplicarea unei proceduri care este deja determinată precis de *regulament*.

Prin urmare, în aplicarea *regulamentului* se ridică problema unei acțiuni eficiente la nivel național care să asigure proiectelor privind materiile prime critice promovate din statele membre, astfel încât caracterul strategic să se constituie într-un avantaj în realizarea efectivă a proiectelor și nu să beneficieze de noi bariere birocratice, deși singurele formalități necesare sunt deja prevăzute de *regulament*.

În acest sens, în mod esențial observăm că *regulamentul* se referă la proiecte privind materii prime critice și că aceste proiecte pot dobândi și caracter strategic, fără a utiliza noțiuni precum „proiecte miniere strategice”, care este o noțiune centrală⁵ a inițiativei legislative.

Astfel, nu numai că referirea la „proiecte miniere strategice” de la art. 1 alin. (1) din proiect nu are nici o legătură cu *regulamentul* la care se face trimitere, dar norma de la alin. (2) al art. 1, „Proiectele miniere strategice reglementate de prezenta lege, inclusiv lucrările sau alte tipuri de proiecte naționale sau locale necesare sau utile implementării acestora, sunt de interes public și vor fi tratate cu prioritate și celeritate, inclusiv

⁴ „proiect privind materiile prime critice” înseamnă orice instalație planificată sau orice extindere sau reafectare semnificativă planificată a unei instalații existente în cadrul căreia se desfășoară activități în domeniul extracției, prelucrării sau reciclării materiilor prime critice”;

⁵ În acest sens, toate aceste observații care se referă la lipsa de corelare cu *Regulamentul* sunt valabile în continuare în cadrul propunerii legislative pentru fiecare din referirile la „proiect minier strategic”, inclusiv definiția acestuia dată conform art. 2 lit. c) din propunere.

din perspectiva autorizării”, nu are nicio legătură cu obiectul regulamentului care nu se referă nici la lucrări, nici la interesul public, dar care, fără a proclama vreo prioritate sau celeritate specială, instituie proceduri clare.

Practic, alin. (1) al art. 1 trimite la „proiecte miniere strategice recunoscute astfel de Comisia Europeană”, deși aceasta are posibilitatea să recunoască doar caracterul strategic al unui „proiect privind materiile prime critice”, iar alin. (2) al aceluiași articol dispune că, de fapt, proiectele miniere strategice sunt reglementate de prezenta lege și tot ce e util și benefic unui „proiect minier strategic” e de interes public, indiferent dacă „proiectele” conexe, probabil, sunt naționale sau locale.

Pe cale de consecință, se ridică problema care va mai fi sfera proiectelor miniere obișnuite și de ce ar mai menține vreun titular de licență minieră sau vreo autoritate acest caracter „obișnuit” al unui proiect minier, atâta vreme cât regimul special din prezenta lege permite derogări atât de masive de la legislația incidentă.

Cu privire la acest aspect, semnalăm, cu caracter general, pe de-o parte, că preluarea parțială a unor noțiuni din dreptul UE și utilizarea lor în legislația internă nu constituie decât un risc de a nu aplica *regulamentul* și, pe de altă parte, că promovarea de reguli speciale, derogatorii pentru proiecte „speciale” în cele mai variate domenii nu va face decât să anuleze complet cadrul legal general care, treptat, devine inaplicabil.

Avem în vedere că proiecte „strategice” pot fi întâlnite sau pot deveni relevante în cele mai variate domenii, nu numai în domeniul minier.

2. Precizăm că, la art. 2 lit. a) din inițiativa legislativă, nu se poate distinge de ce ar mai depune promotorul de proiect o cerere „în vederea obținerii unei confirmări pentru începerea procedurii de autorizare”, deși ar putea pur și simplu să înceapă procedura de autorizare, mai ales că, în continuare, în inițiativa legislativă nu este inclusă vreo procedură de „confirmare”.

Se observă, aşadar, încă o dată, că demararea procedurii de autorizare cu această „confirmare” neclară nu face decât să facă irealizabil chiar începutul procedurii de autorizare propriu-zise.

La art. 2 lit. b), trimiterea la art. III alin. (3) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.61/2025* este greșită, atâta timp cât art. III este dispoziția prin care s-au efectuat intervenții legislative asupra *Ordonanței de urgență a Guvernului nr.140/2022 privind licența industrială unică, cu*

modificările și completările ulterioare.

În măsura în care este vizat *Oficiul pentru Licență Industrială*, referirea se poate face direct la acesta, fără a fi nevoie de dispoziție de trimitere.

Un nou exemplu de diluare a conținutului terminologic generator de confuzii este definiția „*titularului proiectului minier strategic*” [art.2 lit.d)], care nu se corelează, din nou, cu noțiunile utilizate de *regulament*, care se referă la „*promotorul unui proiect minier strategic*”.

Astfel, dacă în UE se poate utiliza, simplu, noțiunea de „*promotor de proiect*”, consacrată de *regulament*, nu se poate distinge de ce, în aplicarea *Regulamentului*, în cadrul unui demers legislativ care are ca finalitate implementarea proiectelor în realitate, se recurge la definirea unei alte noțiuni „*titular al proiectului minier strategic*”, definire care se face, însă, prin recurs la „*promotor al unui proiect minier strategic*”, noțiune preluată parțial din *regulament* și „*adaptată*” tot parțial.

Observăm că, potrivit *regulamentului*, „*promotor de proiect*” înseamnă orice întreprindere sau consorțiu de întreprinderi care dezvoltă un proiect privind materiile prime, astfel încât definiția „*titularului proiectului strategic*” devine inutilă.

În privința definițiilor, reiterăm că utilizarea unor noțiuni distincte nu poate fi de natură să simplifice demersurile de a oferi o reglementare suplă și eficientă prin prisma eliminării unor birocratii inutile sau anacronice, deoarece noțiunile distincte înseamnă promovarea unui limbaj dublu în aplicarea normelor, adică autoritățile însărcinate să aplice legea vor trebui să aplice pe plan intern terminologia din prezenta lege știind că, în realitate, la nivelul UE funcționează o altă terminologie.

3. Menționăm că prevederile art. 3 din inițiativa legislativă sunt lipsite de caracter normativ, incluzând două paragrafe care reprezintă simple declarații de intenții, fără a dispune ceva concret cu privire la activitatea *Ghișeului Unic* sau a autorităților centrale și locale. Practic, textul propus se referă la o finalitate generală a activității autorităților.

În plus, conform art. 9 alin. (3) și (4) din *regulament*: „(3) *Ghișeele unice înființate sau desemnate în temeiul alineatului (1) de la prezentul articol (ghișee unice) sunt responsabile de facilitarea și coordonarea procesului de acordare a autorizațiilor pentru proiectele privind materiile prime critice și de furnizarea de informații cu privire la elementele menționate la articolul 18, inclusiv informații privind momentul în care o cerere este considerată completă în conformitate cu articolul 11 alineatul*

(6). Ele coordonează și facilitează prezentarea tuturor documentelor și informațiilor relevante.

(4) Ghișeul unic în cauză este singurul punct de contact pentru promotorul proiectului și îl ajută pe promotorul proiectului să înțeleagă toate chestiunile administrative relevante pentru procedura de autorizare”.

4. Raportat la art. 4-6 din inițiativa legislativă, observăm că procedura de autorizare este prevăzută de art. 9-12 din *regulament* și, prin urmare, nu se poate distinge dacă în baza art. 4-6 se realizează o autorizare sau doar o „confirmare”, în timp ce, conform prevederilor din *Regulament* este organizată și reglementată o procedură clară de autorizare. De exemplu, la art. 5 alin. (3) teza finală, se prevede că durata procedurii de autorizare pentru un proiect strategic „nu depășește 21 de luni în cazul proiectelor strategice care implică extracția”, deși, la art. 11 alin. (2) din *regulament*, aceeași durată nu trebuie să depășească 24 de luni în cazul proiectelor strategice care implică extracția.

Semnalăm că *regulamentul* nu reprezintă un cadru de transpunere, ci o reglementare care este direct aplicabilă, fără a mai fi nevoie să fie rescrisă în legislația națională.

La art. 5 alin. (6) teza finală, „nu se ia în calcul la durata procedurii de autorizare” nu se poate distinge care este semnificația, deoarece nu se înțelege dacă efectul este suspensiv sau întreruptiv.

5. Cu privire la art. 8 din inițiativa legislativă, observăm că acesta este caracterizat prin lipsa de claritate și precizie, deoarece nu se poate distinge de ce ar trebui ca titularul să solicite, „din nou”, emiterea unui aviz, acord sau autorizație sau reparcurgerea unei proceduri pentru obținerea acestora, deoarece, în general, fie i se acordă avizul, acordul sau autorizația, fie i se respinge cererea, putând să reia oricum demersul încât să își desfășoare activitatea în legalitate.

Semnalăm că, în lumina prevederilor alin. (2) al art. 8, în măsura în care se are în vedere reglementarea posibilității ca un titular să își obțină totuși avizele, acordurile, autorizațiile, chiar dacă acestea au fost „afectate” de unele *vicii de legalitate*, se pune în discuție însăși obligativitatea legii, în mod contrar art. 1 alin. (5) din *Constituție*, sensul și scopul avizelor, acordurilor, procedurilor nefiind acela de a-l împiedica pe titular să întreprindă orice dorește, ci acela de a proteja drepturile altor persoane afectate de activitatea titularului. În funcție de dreptul protejat se pot pune

în discuție absolutizări ale drepturilor titularilor, prin raportare la drepturile altor persoane, pierzându-se justul echilibru care se află la baza stării generale de legalitate.

Aceste aspecte sunt accentuate și de alin. (3) al art. 8 unde nu numai că se demonstrează că legea poate deveni facultativă, dar și că justiția poate dobândi acest caracter, în măsura în care documentația poate conserva elemente din *viciul de legalitate* constatat cu privire la actul anulat.

În plus, textul se referă la „cereri făcute potrivit prezentului articol”, deși acest art. 8 nu reglementează cereri.

Mai mult, semnalăm că art. 8 s-ar constitui într-un fel de regulă generală, raportat la legislația specială, care reglementează fiecare aviz, acord, autorizație necesară și ar urma să se considere că poate fi aplicat fără nici un fel de corelare de text între prezenta lege și legislația specială incidentă, ceea ce este complet nerealist, având în vedere *principiul specialia generalibus derogant*.

6. În ceea ce privește soluția legislativă propusă la art. 9 din inițiativa legislativă, în conformitate cu care litigiile de contencios administrativ emise pentru autorizarea, implementarea și derularea proiectelor miniere strategice sau cele privind încheierea contractelor de concesiune de bunuri proprietate publică cu titularii proiectelor miniere strategice se judecă potrivit dispozițiilor din propunerea legislativă analizată, considerăm că aceasta nu poate fi primită.

Întrucât normele propuse la art. 9-12 și art. 19 din preconizatul demers legislativ reglementează doar unele chestiuni punctuale cu privire la judecarea cauzelor menționate, apreciem că era necesară inserarea unui text de lege referitor la aplicarea, în completare, atât a *Legii contenciosului administrativ nr. 544/2004, cu modificările și completările ulterioare*, cât și a *Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare (NCPC)*.

Pornind de la dezideratul exprimat prin considerentul nr. 26 al *Regulamentului (UE) 2024/1252 al Parlamentului European și a Consiliului din 11 aprilie 2024 de instituire a unui cadru pentru asigurarea aprovizionării sigure și durabile cu materii prime critice și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1724 și (UE) 2019/1020 [Regulamentul (UE) 2024/1252]*, de soluționare în regim de urgență a tuturor procedurilor judiciare și litigioase aferente procedurilor naționale de autorizare a proiectelor privind materiile

prime strategice, apreciem că soluția legislativă propusă la art. 10 alin. (1), de atribuire a competenței de soluționare în primă instanță a tuturor litigiilor avute în vedere de preconizatul act normativ în sarcina Curții de Apel București, având în vedere gradul ridicat de încărcare al acestei instanțe judecătorești, ar putea duce la neîndeplinirea obiectivului de soluționare cu celeritate a acestor tipologii de cauze.

Prin urmare, considerăm că nu este oportună propunerea de atribuire a competenței de soluționare a litigiilor prevăzute la art. 9 din inițiativa legislativă în sarcina unei singure instanțe judecătorești, respectiv Curtea de Apel București.

7. În ceea ce privește dispozițiile art. 11 alin. (1)-(7), observăm că acestea își propun să stabilească unele reguli speciale, derogatorii de la cele cuprinse în *NCPC*, referitoare la verificarea și regularizarea cererii de chemare în judecată, depunerea întâmpinării, precum și fixarea termenului de judecată, care se înscriu în logica considerentului nr. 26 al *Regulamentului (UE) 2024/1252*. În continuare, după cum rezultă din cuprinsul dispozițiilor art. 200 alin. (4) *NCPC*, nulitatea cererii de chemare în judecată intervine doar în cazul anumitor neconformități/lipsuri ale actului de sesizare al instanței, iar nu pentru orice neregularitate a acestuia, motiv pentru care apreciem că soluția propusă la art. 11 alin. (3) din inițiativa legislativă, care ar permite anularea pentru orice lipsuri, este una extrem de rigidă și excesivă.

Totodată, considerăm că un termen de 2 zile acordat pentru remedierea lipsurilor cererilor de chemare în judecată în procesele vizate este unul extrem de scurt, care în practică se poate dovedi lipsit de eficiență.

Prin urmare, chiar și în condițiile în care cauzele aferente procedurilor naționale de autorizare a proiectelor privind materiile prime strategice trebuie soluționate în regim de urgență, ar putea fi instituit un termen de 5 zile, la jumătatea celui de 10 zile, prevăzut de art. 200 alin. (3) *NCPC*.

De asemenea, mai arătăm că prevederile art. 201 (*Fixarea primului termen de judecată din NCPC*), cuprind, la alin. (5), o dispoziție care permite judecătorului ca, în procesele urgente, să reducă, în funcție de circumstanțele cauzei, termenele pentru formularea întâmpinării, a răspunsului la întâmpinare, a celui pentru fixarea primului termen de judecată, sens în care, având în vedere calificarea proceselor prevăzute de alin. (9) din propunerea legislativă ca fiind urgente și necesar a fi

soluționate cu precădere, în baza soluției legislative deja prevăzute de drept comun, ar putea fi lăsată la aprecierea judecătorului stabilirea duratei termenelor pentru îndeplinirea actelor de procedură menționate.

Referitor la termenul de 24 de ore prevăzut la art. 11 alin. (8) teza a II-a din inițiativa legislativă pentru înmânarea citației, apreciem că acesta este unul extrem de scurt și, în anumite cazuri determinate, ar putea chiar împiedica exercitarea efectivă a dreptului de acces la o instanță și/sau a dreptului la apărare. Spre exemplu, art. 159 *NCPC* stipulează că citația și celelalte acte de procedură, sub sancțiunea nulității, vor fi înmânate părții cu cel puțin 5 zile înaintea termenului de judecată. În cazuri urgente sau atunci când legea prevede în mod expres, judecătorul poate dispune scurtarea termenului de înmânare a citației ori actului de procedură, despre aceasta făcându-se mențiune în citație sau în actul de procedură.

De altfel, legiuitorul nu a prevăzut expres un termen atât de scurt nici măcar în materia ordonanței președințiale, cu precizarea că, în cadrul acestei proceduri speciale, instanța nici măcar nu hotărăște asupra fondului dreptului, ci, în urma analizării condițiilor de admisibilitate (urgența, neprejudicierea fondului și aparența dreptului), dispune luarea unei măsuri provizorii, motiv pentru care ar fi disproporționată instituirea unui termen fix de 24 ore pentru înmânarea citației în cadrul unei proceduri judiciare obișnuite.

Mai mult, chiar prevederile art. 10 alin. (5) din *Regulamentul (UE) 2024/1252* stabilesc că: *„Toate procedurile de soluționare a litigiilor, procesele, recursurile și căile de atac legate de procedura de autorizare și de eliberarea autorizațiilor pentru proiecte strategice în Uniune în fața oricăror instanțe, tribunale sau comisii naționale, inclusiv în ceea ce privește medierea sau de arbitrajul, în cazul în care acestea există în dreptul intern, sunt considerate urgente dacă și în măsura în care dreptul intern prevede astfel de proceduri de urgență și cu condiția respectării drepturilor la apărare aplicabile în mod normal persoanelor sau comunităților locale”*.

Cât privește soluția legislativă propusă la art. 11 alin. (10), ca, în procesele vizate de preconizatul demers legislativ, redactarea hotărârii judecătorești să se realizeze în termen de 5 zile de la pronunțare, apreciem că aceasta ar fi trebuit reevaluată de către inițiatori, termenul avansat fiind unul extrem de scurt, de natură să afecteze calitatea actului de justiție. În condițiile în care, spre exemplu, pentru depunerea întâmpinării se propune un termen de 10 zile, nu ar putea fi primită o soluție legislativă potrivit căreia redactarea hotărârii judecătorești să se realizeze în termen de 5 zile

de la pronunțare.

Tot cu privire la această problemă trebuie arătat că, potrivit normelor de drept comun de la art. 426 alin. (5) teza I *NCPC*, hotărârea se redactează și semnează în termen de cel mult 30 de zile de la data pronunțării, urmând ca, în cazuri temeinic motivate, acest termen să fie prelungit cu câte 30 de zile, de cel mult două ori.

În plus, în privința naturii juridice a termenului de redactare al hotărârii judecătorești, în jurisprudența⁶ Curții Constituționale s-a reținut că: „106. Cu privire la termenul de redactare a hotărârilor judecătorești, Curtea observă că dispozițiile procedurale de drept comun, civile și penale, prevăd deja termenul de 30 de zile de la data pronunțării. Astfel, potrivit dispozițiilor art. 426 alin. (5) din Codul de procedură civilă, „Hotărârea se va redacta și se va semna în cel mult 30 de zile de la pronunțare. Opinia separată a judecătorului rămas în minoritate, precum și, când este cazul, opinia concurentă se redactează și se semnează în același termen”. De asemenea, prevederile art. 406 alin. (1) din Codul de procedură penală dispun că „Hotărârea se redactează în cel mult 30 de zile de la pronunțare”, iar alin. (2) prevede că „Hotărârea se redactează de unul dintre judecătorii care au participat la soluționarea cauzei, în cel mult 30 de zile de la pronunțare, și se semnează de toți membrii completului și de grefier”. Normele procedurale au o redactare doar formal imperativă, întrucât nerespectarea termenului nu poate afecta valabilitatea hotărârii pronunțate, însă, atunci când se constată motive imputabile judecătorului, încălcarea acestora poate constitui abatere disciplinară, în condițiile art. 99 lit. h) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor”.

Totodată, deși în materia procedurilor judiciare vizând autorizarea proiectelor privind materiile prime strategice soluția legislativă din dreptul comun poate părea ca fiind contrară obiectivului stabilit de considerentul nr. 26 al *Regulamentului (UE) 2024/1252*, apreciem că se impunea instituirea unui termen realist, care să permită judecătorului tratarea în mod corespunzător a tuturor aspectelor care au făcut obiectul judecății, redactarea deficitară a unei hotărâri judecătorești fiind, în practică, unul dintre motivele care determină exercitarea căilor de atac.

În privința soluției propuse la art. 11 alin. (9), potrivit căreia ar urma ca în procesele vizate de preconizatul act normativ hotărârea pronunțată de

⁶ A se vedea Decizia nr. 33/2018 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 146 din 15 februarie 2018.

instanța de fond să fie executorie, observăm că acesta derogă de la regulile de drept comun în materia contenciosului administrativ, stabilite de art. 20 alin. (2) din *Legea nr. 554/2004*, în conformitate cu care recursul suspendă executarea și se judecă de urgență.

Apreciem că soluția legislativă prevăzută de art. 20 alin. (2) din *Legea nr. 554/2004* are în vedere faptul că materia contenciosului administrativ presupune concilierea atât a unor interese de ordin privat, cât și a unor interese de ordin public și că, în ipoteza admiterii căii de atac a recursului, ar exista situația în care, în lipsa caracterului suspensiv al căii de atac, nu s-ar putea realiza repunerea în situația anterioară.

8. În ceea ce privește art. 12 din inițiativa legislativă analizată, observăm că textul de lege urmărește să instituie, în cadrul procesului, „o procedură” de remediere a viciilor de legalitate a *„avizelor, acordurilor autorizațiilor sau proceduri emise sau parcurse în legătură cu un proiect minier strategic”*.

În conformitate cu soluțiile legislative avansate, procedura de remediere a viciilor ar urma să fie inițiată la cererea titularului proiectului minier. Or, în condițiile în care documentele și procedurile la care se face referire emană de la/sunt parcurse de o autoritate publică, s-ar putea avea în vedere ca procedura de remediere să fie inițiată la cererea ambelor părți, adică autoritatea publică vizată și titularul proiectului minier.

În continuare, arătăm că, potrivit normelor propuse, parcurgerea procedurii de remediere nu atrage suspendarea cauzei, motiv pentru care este improprie folosirea în cuprinsul art. 12 alin. (4) a sintagmei *„repunerea cauzei pe rol”* în condițiile în care nu a intervenit suspendarea procesului, cu toate consecințele juridice pe care această instituție le implică.

Cât privește alin. (7) al art. 12, apreciem că intenția de reglementare este neclară, întrucât nu rezultă dacă avizul, acordul sau autorizația a cărui suspendare se solicită face obiectul procedurii judiciare, cărei entități se adresează cererea de suspendare, respectiv autoritatea emitentă sau instanța de judecată, care este soluția pe care o conține certificatul de grefă în baza căruia se solicită suspendarea și care sunt condițiile prevăzute de lege în baza cărora este emis acest certificat.

9. La art. 13 din inițiativa legislativă, pe lângă faptul că dispoziția de completare era necesar să fie reformulată, deoarece se constituie ca o singură intervenție legislativă care nu este necesar să fie numerotată, în

măsura în care intenția de reglementare este ca actele să fie emise de autoritatea centrală pentru protecția mediului, în locul Guvernului, prin hotărâre, observăm că textul este neclar, deoarece nu există nicio corelare cu regula de la art. 19 din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.195/2005 privind protecția mediului, cu modificările și completările ulterioare*.

În plus, ar urma ca Guvernul să emită hotărâre în baza art. 19 din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.195/2005* pentru orice proiecte, inclusiv acelea care nu sunt strategice, iar pentru proiecte miniere strategice, actul să fie emis de către autoritatea centrală pentru protecția mediului, ceea ce nu corespunde nici art. 102 din *Constituție*, nici finalității activității Guvernului care deține plenitudinea de competență, prin raportare la autoritățile publice centrale din sistemul executivului.

10. La art. 14 pct. 1, probabil utilizând modelul din *Legea nr.166/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, precum și pentru completarea Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții*, se recurge la completarea listei de categorii de lucrări pentru care autorizația de construire se emite fără „documentații de amenajare a teritoriului și de urbanism aprobate”, punându-se în evidență sistemul derogărilor sau al normelor speciale configurate după tipuri de proiecte.

Avem în vedere că, de la lit. a) la lit. e), emiterea fără aceste documentații a autorizației de construire era instituită pentru lucrări de importanță minoră.

Abia după adăugarea în 2023 a categoriei „lucrări de construire a capacităților de producere și stocare a energiei electrice și a hidrogenului din surse regenerabile situate în intravilanul și extravilanul localităților, inclusiv stații de transformare, cabluri și instalațiile pentru racordarea acestora la rețeaua electrică de interes public”, se consacră exceptarea pe bază de categorie de proiect, aspect care se conservă și la art. 14 pct. 1 din inițiativa legislativă.

Astfel, prin proliferarea excepțiilor fundamentate pe importanța proiectelor, regula existenței documentațiilor riscă să devină derizorie, deoarece se ajunge ca, pentru o autorizație de construcție pentru un gard sau poartă de acces pe un drum în regim de coproprietate, să fie necesară documentația, însă, pentru proiecte strategice, nu.

Precizăm că textul propus la art. 14 pct. 2 este lipsit de claritate și precizie raportat la procedura detaliată la art. 5 din *Legea 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu*

modificările și completările ulterioare, astfel încât nu rezultă ce ar urma să întreprindă autoritățile și în ce limite.

La art. 14 pct. 4, textul propus pentru alin. (1⁸) al art. 7, semnalăm că, în măsura în care valoarea de piață nu este determinată de un evaluator autorizat, se creează premisele încălcării art. 44 din *Constituție*, deoarece titularul proiectului strategic nu poate fi imparțial în propria cauză.

În plus, grilele notariale nu au funcția de a orienta evaluarea de piață, ci de a asigura un prag minim în raport cu care se calculează un onorariu sau sarcina fiscală, respectiv pragul minim sub care tranzacția nu este socotită serioasă.

Totodată, trimiterea la lucrări „*autorizate potrivit alin. (1⁴) lit. b) și c)*” nu se corelează cu aceste dispoziții la care se face trimitere, deoarece ele nu se referă la condiții de autorizare a lucrărilor. Această din urmă observație este valabilă și pentru teza finală a alin. (1¹⁰) unde se trimite la „*documente prevăzute la alin. (1⁴)*”.

La textul propus pentru alin. (1⁹) al art. 7, observăm că sintagma „*litigiile...nu suspendă procedurile privind autorizarea executării lucrărilor*” este lipsită de sens juridic, deoarece nu litigiile suspendă autorizarea, ci în cadrul litigiilor se pot dispune o serie de măsuri legale, între care și suspendarea procedurilor de autorizare.

În acest sens, textul propus riscă să afecteze independența justiției raportat la art. 124 din *Constituție*, deoarece simpla existență a litigiului ajunge să impună judecătorilor să nu dispună suspendarea unor proceduri care se pot dovedi nocive pentru drepturile altor persoane decât titularii.

La textul propus pentru alin. (4) al art. 12 din *Legea nr.50/1991*, deși se remarcă preocuparea constantă ca proiectele să nu ajungă să fie întârziate sau oprite prin mijloace judiciare, formularea „*Prin excepție de la prevederile alin. (3), cele ale art. 43² și cele ale articolelor 7 și 11 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004*” ar trebui să beneficieze de precizie, în sensul că, în realitate, se referă la „*alin. (3) din prezentul articol*” și „*art. 43² din prezenta Lege*”.

La textul propus pentru definirea „*ghișeului unic*”, reamintim că, potrivit art. 25 din *Legea nr. 24/2000*: „*În cadrul soluțiilor legislative preconizate trebuie să se realizeze o configurare explicită a conceptelor și noțiunilor folosite în noua reglementare, care au un alt înțeles decât cel comun, pentru a se asigura astfel înțelegerea lor corectă și a se evita interpretările greșite*”.

În plus, termenii definiți prin alte acte normative nu mai pot fi definiți din nou în prezenta propunere sau introduși ca definiții noi în alte

acte normative, deoarece se instituie un paralelism legislativ, interzis conform art. 16 din *Legea nr. 24/2000*.

Astfel, conform art. II alin. (4) și (5) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 61/2025*: „(4) *Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon îndeplinește rolul de "ghișeu unic" care eliberează licențe miniere conform Legii minelor nr. 85/2003, cu modificările și completările ulterioare, pentru activitatea de extracție a materiilor prime critice.*

(5) Oficiul pentru Licență Industrială îndeplinește funcția de "ghișeu unic", conform art. 9 din Regulament, pentru activitățile de prelucrare și reciclare a materiilor prime critice”.

Prin urmare, nu se poate distinge ce alt „ghișeu unic” se mai preconizează a fi definit și în *Legea nr. 50/1991*.

În plus, conform art. 9 alin. (4) din *regulament*: „*Ghișeul unic în cauză este singurul punct de contact pentru promotorul proiectului și îl ajută pe promotorul proiectului să înțeleagă toate chestiunile administrative relevante pentru procedura de autorizare*”.

În privința definiției „*proiectului minier strategic*” se mențin observațiile anterioare privind lipsa de corelare cu *regulamentul*.

12. La art. 15 pct. 1 din inițiativa legislativă, învedereăm că introducerea și în *Legea minelor* a definiției „*proiectului minier strategic*” este inutilă, deoarece, așa cum am arătat mai sus, este suficient să existe o singură definiție într-un act normativ ca să fie cunoscută noțiunea respectivă, având în vedere că proliferarea definiției în toate actele normative care ar utiliza noțiunea nu ar face decât să genereze paralelism legislativ, interzis conform art. 16 din *Legea nr. 24/2000*.

Astfel, în cazul de față, dacă definiția ar fi necesară, ar fi suficientă realizarea ei în prezenta lege, însă, așa cum am arătat anterior definiția „*proiectului minier strategic*”, nu este nici necesară și nu este nici corelată cu prevederile *regulamentului*.

De asemenea, introducerea definiției „*titularului proiectului minier strategic*”, care va fi, de fapt, promotorul proiectului strategic prevăzut de *regulament*, este la fel de inutilă, definiția promotorului din art. 2 pct. 17 din *regulament* fiind clară și direct aplicabilă.

La art. 15 pct. 3, apare configurat, de o manieră informă, un „*drept de preempțiune*” al titularului proiectului strategic „*pentru imobilele situate, în tot sau în parte, în perimetrul minier al proiectului minier strategic*”.

Potrivit art. 1730 din *Codul civil*: „(1) În condițiile stabilite prin lege sau contract, titularul dreptului de preempțiune, numit preemptor, poate să cumpere cu prioritate un bun.

(2) Dispozițiile prezentului cod privitoare la dreptul de preempțiune sunt aplicabile numai dacă prin lege sau contract nu se stabilește altfel.

(3) Titularul dreptului de preempțiune care a respins o ofertă de vânzare nu își mai poate exercita acest drept cu privire la contractul ce i-a fost propus. Oferta se consideră respinsă dacă nu a fost acceptată în termen de cel mult 10 zile, în cazul vânzării de bunuri mobile, sau de cel mult 30 de zile, în cazul vânzării de bunuri imobile. În ambele cazuri, termenul curge de la comunicarea ofertei către preemptor”.

Observăm că, potrivit dreptului comun, de esența dreptului de preempțiune este:

- configurarea unei priorități în caz de vânzare;
- oferta de vânzare și
- termenele în care se face oferta de vânzare, respectiv se acceptă această ofertă de către titularul dreptului de preempțiune.

În acest sens, observăm că normele propuse nu au nicio legătură cu configurarea reală a unui drept de preempțiune, deoarece nu au în vedere elementele esențiale ale acestui drept.

În acest sens, subliniem că dreptul de preempțiune este o restrângere a atributului de dispoziție ca element al dreptului de proprietate și, în acest sens, revenea inițiatorilor să respecte exigențele prevăzute de art. 53 și 44 din *Constituție* atunci când reglementează un drept de preempțiune.

În plus, observăm că normele propuse consacră o nouă restrângere a dreptului de proprietate, în plus față de dreptul de preempțiune, deoarece se dispune că acest drept va afecta doar partea din imobil aflată în perimetrul minier, urmând ca imobilul să fie „dezmembrat” pentru a facilita exercitarea dreptului de preempțiune. Or, în această situație, se ridică problema diminuării valorii și a capacității de a dispune pentru restul de imobil neafectat de dreptul de preempțiune, ceea ce poate să conducă inclusiv la imposibilitate de valorificare, afectând definitiv dreptul de proprietate al vânzătorului.

Având în vedere prevederile alin. (3) al art. 61, se creează premisele afectării și dreptului la moștenire, protejat conform art. 46 din *Constituție*, deoarece normele propuse „se aplică pentru orice act de înstrăinare”.

În același timp, norma de la alin. (4), potrivit căreia: „Dreptul de preempțiune reglementat de prezentul art. 6¹ prevalează față de orice alt drept legal sau conventional de preempțiune, titularul proiectului minier

strategic având prioritate față de alte categorii de preemptori,” creează în mod vădit riscul unor vicii de neconstituționalitate, deoarece dacă un drept de preempțiune poate fi, de principiu, susceptibil să fie justificat în raport cu art. 53 din Constituție, dreptul de preempțiune special, prioritar față de alte drepturi de preempțiune, este imposibil de justificat, nu numai juridic, dar și logic.

În realitate era de analizat de către inițiatori, împreună cu instituțiile interesate în aplicare, eventual, introducerea unor noi categorii de preemptori pentru drepturi de preempțiune care ar exista deja în legislație, de genul celor din *Legea nr. 17/2014*⁷.

Cu privire la normele propuse pentru art. 6² și 6³ din *Legea minelor nr. 85/2003*, semnalăm că documentația pentru realizarea procedurii de expropriere în condițiile *Legii nr. 255/2010* era necesar să se coreleze cu documentația prevăzută de această din urmă lege, în caz contrar asigurarea beneficiului dublu pentru titular, respectiv beneficiul prezentei legi și cel al *Legii nr. 255/2010* este în mod real imposibilă.

Cu privire la mecanismul reglementat la art. 6⁵, potrivit căruia *Statul recurge la expropriere în favoarea titularului, despăgubirile se achită din banii acestuia, iar cheltuiala se compensează cu redevența cuvenită statului pentru concesionarea prin atribuire directă în favoarea titularului, a bunului expropriat*, învederăm următoarele:

- potrivit art. 44 din *Constituție*, exproprierea are loc numai pentru o cauză de utilitate publică, fiind condiționată de o dreaptă și prealabilă despăgubire;

- prin urmare, de esența exproprierii este că bunul este trecut în proprietatea publică a statului, în scopul satisfacerii unei utilități publice care prevalează în fața interesului privat și a dreptului de proprietate privată;

- mecanismul propus nu numai că derogă de la prevederile Părții V, Titlul I, Capitolului III Secțiunea 3 din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ*, dar derogă și de la esența exproprierii care nu are nicio legătură cu satisfacerea unui interes privat, ci, așa cum este prevăzut expres în *Constituție*, are legătură cu o utilitate publică.

Pe cale de consecință, mecanismul de expropriere în interes privat

⁷ privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului, cu modificările și completările ulterioare;

tinde să deroge de la cadrul constituțional, toate drepturile de proprietate privată devenind precare, deoarece riscă să se afle în perimetre miniere, aspect care este în afara statului de drept.

- în același timp, conform art. 136 din *Constituție*, concesiunea este un drept real principal aferent proprietății publice prin care proprietatea publică este pusă în valoare și a cărei esență este că statul obține o redevență din utilizarea de către concesionar a proprietății publice;

- în acest sens, avansarea cheltuielilor de către concesionarul viitor, în scopul finanțării despăgubirilor aferente exproprierii, cu compensarea lor din redevențele viitoare nu susține utilitatea publică a demersului de expropriere, ci utilitatea privată, autoritățile cărora li se atribuie rol de reprezentant al statului ca expropriator jucând și rolul de agenți ai titularului pentru obținerea imobilelor necesare.

Observația este valabilă și pentru art. 7¹ din *Legea nr.255/2010*, propus conform art. 16 pct. 7 din prezenta inițiativă legislativă, care este vădit neconstituțional raportat la art. 136 din *Constituție*.

- pe cale de consecință, prin derogările totale de la materia exproprierii și concesiunii, mecanismul propus prezintă *vicii de neconstituționalitate* raportat la art. 44 și 136 din *Constituție*, întregul cadru legal aferent acestei materii devenind complet inutil și fiind imposibil de justificat de ce orice alte proiecte vor continua să fie realizate utilizând exproprieri și concesiuni pe temeiurile legale existente, în timp ce proiectele strategice vor beneficia de regim legal în afara ordinii de drept comun;

- mecanismul propus nu arată cine va fi concedentul și nici actul prin care se va aproba concesiunea. Subliniem că, deși se încheie contractul de concesiune, acesta este marcat de elemente de drept public și nu poate fi considerat în întregime un instrument de drept privat, așa cum rezultă din alin. (7).

La art. 15 pct. 3, textul propus pentru alin. (7) al art. 6⁵ are în vedere încheierea „*contractului de concesiune*” exclusiv la inițiativa „*titularului proiectului minier strategic*”, probabil pe considerentul că doar acest titular poate fi interesat de încheierea contractului. Cu toate acestea, observăm că neregnoașterea dreptului de inițiativă și al concedentului cu privire la încheierea contractului generează imposibilitatea încheierii contractului în măsura în care totuși titularul nu solicită acest lucru.

Potrivit dreptului comun, art. 312 alin. (1) și (2) și *Codul administrativ*: „(1) *Concesionarea are loc la inițiativa concedentului sau ca urmare a unei propuneri însoțite de acesta.*

(2) *Orice persoană interesată poate înainta concedentului o propunere de concesionare*”, ceea ce este de natură să echilibreze interesul celor care ar dori atribuirea concesiunii, cu interesul concedentului de a valorifica proprietatea publică.

Semnalăm că ipoteza în care bunul este expropriat, dar el rămâne neconcesionat este de natură să creeze premisele încălcării atât a art. 44, cât și a art. 136 din *Constituție*, deoarece exproprierea ajunge să fie lipsită complet de orice cauză.

La art. 15 pct. 4 nu a fost justificată în niciun fel înlocuirea sintagmei „*dacă face dovada că îmbunătățește planul de dezvoltare prin introducerea de tehnologii și echipamente superioare celor existente*” cu „*în condițiile prevăzute de instrucțiunile emise de autoritatea competentă și de reglementare*”, modalitate de reglementare fiind neconstituțională, contrară art. 1 alin. (5) din *Constituție*, care va permite completarea legii cu norme de nivel terțiar, deoarece legea nu va mai prevedea nimic referitor la criteriile după care întreruperea activității miniere va fi sau nu admisibilă.

13. La art. 16 pct. 1, lista de lucrări care sunt incluse în domeniul de aplicare al *Legii nr. 255/2010* este completată, fiind incluse lucrările necesare „*implementării unui proiect minier strategic recunoscut de Comisia Europeană în conformitate cu Regulamentul (UE) 2024/1252...*”.

Cu caracter general, menționăm că, în materie de expropriere, dreptul comun este *Legea nr. 33/1994*, iar lărgirea domeniului de aplicare al *Legii nr. 255/2010* nu va conduce decât la înlăturarea de la aplicare a dreptului comun, ceea ce nu este de natură să contribuie la o bună legiferare.

Astfel, pe criteriul „*specialității*”, „*securității*”, al „*interesului național*”, al „*interesului strategic*”, al „*importanței naționale*”, al „*importanței deosebite*” și alte sintagme sinonime cu „*specialul*”, sub umbrela unei legislații derogatorii ajunge să fie inclus treptat orice proiect sau orice lucrare, încât reglementarea materiei exproprierii se va realiza în realitate prin cadrul special din *Legea nr. 255/2010*.

Dincolo de acest aspect, remarcăm că enumerarea de la art. 1 alin. (1) din *Legea nr. 255/2010* are în vedere categorii de lucrări bine determinate, astfel încât aplicarea legii să fie cât mai clară și ușor de „*implementat*”, având în vedere că exproprierea este o măsură drastică prin care este afectată proprietatea privată.

În acest sens, sintagma introdusă în alin. (1) al art. 1 din *Legea nr. 255/2010* nici măcar nu se referă la „*lucrări necesare implementării...*”,

ci ar urma ca referirea la *„implementarea unui proiect minier strategic recunoscut de Comisia Europeană în conformitate cu Regulamentul (UE) 2024/1252...”* să determine *„lucrări miniere de interes național pentru exploatarea zăcămintelor de lignit, care se execută în baza unei licențe de exploatare”*, ceea ce nu are nicio legătură cu materia reglementată în cadrul prezentei propuneri.

Semnalăm că, în absența unei delimitări clare și adecvate a lucrărilor, aplicarea *Legii nr. 255/2010* va fi, în realitate, imposibilă.

La art. 16 pct. 2, delimitarea lucrărilor este realizată diferit și necorelat față de ceea ce s-a prevăzut la art. 1 alin. (1), fiind vorba de declararea de utilitate publică pentru *„lucrările necesare, utile sau în legătură cu proiectele miniere strategice recunoscute astfel de Comisia Europeană în conformitate cu procedura prevăzută de Regulamentul (UE) 2024/1252 de instituire a unui cadru pentru asigurarea aprovizionării sigure și durabile cu materii prime critice și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1724 și (UE) 2019/1020”*.

Cu privire la această categorie de lucrări, observăm că este extrem de largă, deoarece, în conceptul de *„lucrări necesare, utile sau în legătură cu proiectele miniere strategice”*, pot fi incluse în realitate orice lucrări, fără a putea determina dincolo de orice dubiu, de la bun început ce este *„necesar, util sau în legătură cu”* și ce nu, aspect care dă naștere doar la lipsă de precizie a reglementării, contrar art. 1 alin. (5) din *Constituție*, dar riscă să genereze și dificultăți în aplicare, în caz de litigiu fiind create premisele să nu se poată distinge care lucrări sunt de utilitate publică și care nu.

În plus, la textul propus pentru alin. (2) al art. 2 din *Legea nr. 255/2010*, se preconizează a se adăuga expres sintagma *„obiectivele care se execută în baza unei licențe aferente unui proiect minier strategic recunoscut de Comisia Europeană în conformitate cu Regulamentul (UE) 2024/1252 de instituire a unui cadru pentru asigurarea aprovizionării sigure și durabile cu materii prime critice și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1724 și (UE) 2019/1020”*, deși art. 2 alin. (2) include categorii de obiective de investiții dintre care cele de interes național includ deja toată paleta de lucrări enumerate deja de lege, fără a se ajunge la o reluare a art. 1 alin. (1) sau art. 2 alin. (1).

Totodată, învederăm că, potrivit art. 2 alin. (1) din *Hotărârea Guvernului nr. 53/2010*: *„Lucrările de utilitate publică enumerate la art. 2 alin. (1) din lege includ totalitatea lucrărilor prealabile, a lucrărilor*

execuției propriu-zise, precum și a celor ce urmează finalizării operațiunilor de construire, reabilitare, dezvoltare, modernizare, deviere, extindere, amenajare, ecologizare etc”.

La art. 16 pct. 5, derogarea de la art. 5 alin. (1) din *Legea nr.255/2010* este vădit neconstituțională, raportat la art. 44 și 136 din *Constituție*, deoarece ar urma ca procedura de expropriere să fie inițiată „*prin ordinul expropriatorului prevăzut la art. 2 alin. (3) lit. d¹³*”, care este MEDAT, aspect care nu ține cont de următoarele:

- expropriatorul real este statul român, MEDAT fiind doar un mandat;

- conform art. 102 din *Constituție*, Guvernul „*asigură realizarea politicii interne și externe*” și, prin urmare, în numele statului român numai Guvernul poate să dispună declanșarea sau nu a unei proceduri de expropriere, în caz contrar, s-ar ajunge ca, în numele statului, cetățenii să se confrunte cu câte o procedură de expropriere raportat la câte autorități și instituții există, fiecare cu ordinul ei și cu inițiativa de a promova drept esențiale propriile proiecte pe proprietatea publică a statului;

- inițierea procedurii de expropriere „*prin ordin*”, gândită probabil cu scopul de a scurta total durata procedurii, este complet inadecvată limitării drastice la care este supusă proprietatea privată, *Legea nr.255/2010* având deja o serie întreagă de „*facilități*” care determină o desfășurare rapidă a procedurii, aplicată vizibil în materie de autostrăzi.

La art. 16 pct. 6, lipsa indicatorilor tehnico-economici este de natură a contraveni tocmai caracterului strategic al proiectului și de a ajunge să se supună cetățenii unor proceduri de expropriere bazate pe schițe de proiecte afectate de precaritate, ceea ce nu se corelează cu cauza de utilitate publică, aspect care este necesar să fie întrunit real. Declarația prin lege a utilității publice pentru o categorie de lucrări este o facilitate pentru a realiza mai rapid o etapă a exproprierii, însă condițiile tehnice ale lucrărilor nu vor conduce la realizarea mai rapidă nici a procedurii de expropriere, nici a lucrărilor, deoarece documentațiile vor fi realizate „*în alb*”, fără suport tehnic real, ceea ce determină imposibilitatea conturării clare a imobilelor care vor fi afectate de expropriere, ceea ce este contrar finalității legii care este necesar să realizeze garanții pozitive pentru dreptul de proprietate, conform art. 44 din *Constituție*.

În același timp, trimiterea la „*proceduri de expropriere inițiate conform art. 6² din Legea minelor nr. 85/2003*” este necorelată cu textul de la art. 16 pct. 5, care arată clar că procedura de la art. 6² din *Legea nr.85/2003* nu inițiază procedura de expropriere, ci configurează modul de

lucru al titularului cu ghișeul unic în situația în care este necesară exproprierea.

De altfel, la art. 6² alin. (3) din *Legea nr. 85/2003*, conform textului propus, se reține că: „*Exproprierea solicitată în condițiile alin. (1) se desfășoară în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 255/2010*”.

Totodată, la pct.6 al art.16 din inițiativa legislativă, prin care se propune modificarea *Legii nr.255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul introducerii unui articol nou, respectiv la alin.(1), la art.6¹ nou introdus, în care se menționează că „*în vederea derulării procedurilor de expropriere inițiate conform art.6² din Legea minelor nr.85/2003, nu este necesară aprobarea indicatorilor tehnico-economici*”, considerăm că era necesar să se completeze cu sintagma „*cu respectarea prevederilor art.38¹ din Legea nr.500/2002, cu modificările și completările ulterioare*”, pentru o corectă informare legislativă.

Potrivit prevederilor alin.(1) al art.22 din *Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare*, ordonatorii de credite au obligația de a angaja cheltuieli în limita creditelor de angajament și de a utiliza creditele bugetare numai în limita prevederilor și destinațiilor aprobate, pentru cheltuieli strict legate de activitatea instituțiilor publice respective și cu respectarea dispozițiilor legale.

Cu privire la coridorul⁸ de expropriere, învederăm că, potrivit art. 5 alin. (3) din *Legea nr.255/2010*: „*În înțelesul prezentei legi, coridorul de expropriere este stabilit pe baza studiilor de fezabilitate în varianta finală sau a documentațiilor de urbanism ori a documentațiilor topo-cadastrale, aprobate conform legii, și este aprobat odată cu indicatorii tehnico-economici, cu documentația de urbanism sau cu documentația topo-cadastrală, după caz, incluzând și lista imobilelor ce urmează a fi expropriate*”, rezultând, în mod evident, că în absența unor documentații tehnice nu se pot determina imobilele supuse exproprierii și nu există suport pentru necesitatea exproprierii.

Acest aspect este prevăzut expres la art. 9 alin. (5¹) din *Legea nr. 255/2010*, care dispune: „*Coridorul de expropriere include lista imobilelor expropriate, precum și lista imobilelor proprietate publică*”.

⁸ De altfel, conform art. 1 alin. (2) din Normele aprobate prin HG 53/2010: „Coridorul de expropriere reprezintă suprafața de teren cu sau fără alte imobile aferente, ce urmează a fi afectată de lucrările prevăzute la art. 2 alin. (1) din lege, stabilită pe baza variantei finale a studiilor de fezabilitate sau a documentațiilor de urbanism, după caz, aprobate în conformitate cu prevederile legale în vigoare, și delimitată în baza unui plan topografic realizat în sistemul național de proiecție STEREOGRAFIC 1970.”.

Conform art. 14 alin. (3) din aceeași lege: „*Coridorul de expropriere cuprinzând toate terenurile necesare realizării lucrării de utilitate publică se aprobă prin hotărârea de aprobare a indicatorilor tehnico-economici ai investiției*”.

Cu referire la norma propusă potrivit căreia „*coridorul de expropriere este restrâns la amplasamentele imobilelor propuse spre expropriere*”, semnalăm că orice coridor de expropriere se definește în strânsă legătură cu amplasamentul⁹ lucrării, atingerea adusă proprietății private trebuind să fie minimă și, pe cale de consecință, „*amplasamentul imobilelor propuse spre expropriere*” poate ajunge să fie parțial în afara coridorului de expropriere sau a amplasamentului lucrării.

În aceste condiții „*restrângerea*” coridorului de expropriere pare să nu aibă legătură cu noțiunile utilizate.

Mai mult, sintagma inițială, „*În cazul prevăzut la alin. (1)*”, apare ca lipsită de sens, deoarece, la alin. (1), nu este un caz, ci o normă generală care ar urma să înlăture necesitatea aprobării indicatorilor tehnico-economici, deși ar urma să determinăm un coridor de expropriere și necesitatea unei exproprieri.

14. Cu privire la art. 18 din inițiativa legislativă, semnalăm că acesta putea fi eliminat, deoarece efectuarea de intervenții legislative prin act la nivel de lege asupra unor prevederi din ordine este nu numai contrară *principiului ierarhiei normelor*, prevăzut de art. 4 din *Legea nr. 24/2000*, dar este contrară și art. 61 din *Constituție*, finalitatea legiferării de către Parlament și plenitudinea de competență a Parlamentului în materie de legiferare neavând nicio legătură cu modificarea sau completarea unor norme la nivel terțiar.

Mai mult, nu se poate distinge ce legătură ar avea posibilitatea de a solicita întreruperea activității miniere pe o perioadă ce depășește 60 de zile cu materia reglementată în cadrul inițiativei legislative.

15. Referitor la propunerea de la art. 19, prin care se stabilește că excepția de nelegalitate prevăzută de art. 4 alin. (1) din *Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004* cu privire la actele

⁹ Conform art. 1 alin. (6) din Normele aprobate prin HG 53/2010: „*Amplasamentul lucrării este stabilit pe baza variantei finale a studiului de fezabilitate sau a documentațiilor de urbanism, după caz, aprobate în conformitate cu prevederile legale în vigoare. Acesta va fi delimitat în baza planurilor topografice realizate în sistemul național de proiecție STEREOGRAFIC 1970 pentru lucrările necesare dezvoltării rețelei de transport cu metroul și de modernizare a rețelei existente, respectiv în baza unui plan topografic realizat în sistemul național de proiecție STEREOGRAFIC 1970 și materializat prin bornarea tuturor punctelor de coordonate care îl definesc, pentru toate celelalte lucrări prevăzute la art. 2 alin. (1) din lege*”

administrative cu caracter individual emise în procesul de autorizare a proiectelor miniere strategice nu va mai putea fi invocată de partea interesată care a avut posibilitatea să invoce nelegalitatea respectivului act administrativ cu caracter individual pe cale principală, apreciem că textul de lege avansat este redactat deficitar, întrucât nu rezultă cu claritate dacă sintagma „*a avut posibilitatea să invoce nelegalitatea*” se referă la faptul că partea interesată putea, *in abstracto*, invoca nelegalitatea actului administrativ pe calea unei acțiuni principale sau nu a invocat respectivele motive de nelegalitate într-un proces concret aflat pe rolul instanțelor de judecată.

Spre exemplu, în materia contestației la executare, prevederile art. 713 alin. (1) *NCPC* stabilesc că, în cazul în care executarea silită se face în temeiul unei hotărâri judecătorești sau arbitrale, debitorul nu va putea invoca pe cale de contestație motive de fapt sau de drept pe care le-ar fi putut opune în cursul judecății în primă instanță sau într-o cale de atac ce i-a fost deschisă, redactare care este superioară.

Cu toate acestea, mai trebuie observat că norma propusă nu va exclude cercetarea legalității unui act administrativ cu caracter individual, indiferent de data emiterii acestuia, pe cale de excepție, din oficiu de către instanța de judecată, astfel că derogarea de art. 4 alin. (1) din *Legea nr. 554/2004* este doar parțială.

Nu în ultimul rând, opinăm că instituirea unei soluții derogatorii de la art. 4 alin. (1) din *Legea nr. 554/2004* ar fi trebuit să se realizeze cu luarea în considerare a jurisprudenței în această materie a instanței noastre de contencios constituțional, care, prin *Decizia nr. 416/2011*¹⁰, a reținut următoarele: „*Curtea a constatat că realizarea dreptului la un proces echitabil într-un termen rezonabil este asigurată de dispozițiile cuprinse în art. 4 din Legea nr. 554/2004, având în vedere că acest text legal impune termene extrem de scurte pentru judecarea cu celeritate a excepției de nelegalitate. Astfel, instanța de contencios administrativ se pronunță, după procedură de urgență, în ședință publică, cu citarea părților. În ceea ce privește critica referitoare la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice prin invocarea unei excepții de nelegalitate, oricând, fără limită în timp și indiferent de data emiterii actului administrativ, Curtea s-a pronunțat prin Decizia nr. 404 din 10 aprilie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 347 din 6 mai 2008. Cu acel*

¹⁰ referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 din *Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004*;

*prilej, Curtea a statuat că principiul stabilității raporturilor juridice, deși nu este în mod expres consacrat de Constituția României, se deduce atât din prevederile art. 1 alin. (3), potrivit cărora România este stat de drept, democratic și social, cât și din preambulul Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, astfel cum a fost interpretat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa. Acest principiu al stabilității raporturilor juridice nu poate implica însă promovarea unui drept prin intermediul unei ilegalități. Obținerea sau apărarea unui drept ori protejarea unui interes, chiar legitim, nu se poate fonda pe un act a cărui legalitate este îndoielnică și care nu ar putea fi dovedită altfel decât prin ridicarea excepției de nelegalitate. Contestarea pe cale incidentală a legalității, indiferent de data la care a fost emis actul administrativ, se justifică prin necesitatea exercitării unui control de legalitate fără de care soluția pronunțată de instanță riscă să fie fondată pe un act ilegal. Or, astfel ar fi zdruncinat însuși fundamentul statului de drept, căci ar fi posibil ca instanța de judecată să pronunțe, în numele legii, o hotărâre bazată pe un act încheiat cu încălcarea legii. Din această perspectivă, posibilitatea contestării legalității unui act administrativ unilateral cu caracter individual pe cale de excepție apare ca o modalitate de contracarare a efectelor principiului potrivit căruia *fraus omnia corrumpit*. Acesta este motivul pentru care nici nu a fost limitat în timp dreptul de a ridica o asemenea excepție”.*

16. Menționăm că din analiza inițiativei legislative supuse analizei rezultă, în mod evident, existența unor grave deficiențe de redactare, structurare și coerență normativă, care afectează substanțial calitatea reglementării și pun sub semnul întrebării respectarea cerințelor minimale de tehnică legislativă prevăzute de *Legea nr. 24/2000*.

Textele inițiativei legislative sunt formulate într-o manieră generală, fără a propune măsuri concrete, utilizează noțiuni neclare și nu produc efecte juridice proprii, fiind utilizată trimiterea generică la alte acte normative.

În ansamblu, inițiativa legislativă denotă o abordare formală și superficială a procesului de legiferare, incompatibilă cu rolul Parlamentului de unică autoritate legiuitoare și cu exigențele constituționale privind claritatea, previzibilitatea și securitatea raporturilor juridice.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Ilie-Gayric BOLOAN

PRIM-MINISTRU



Domnului deputat Sorin-Mihai GRINDEANU
Președintele Camerei Deputaților